

SENMANARI HUMORISTICH Y SATIRICH DE BONA MENA

DONARÀ LLISSONS CADA DISSAPTE

Se trobarà en tots los kioscos y demés llocs de venta de periódichs

Número solt: 5 céntims; número atrassat: 10 céntims

SUSCRIPCIÓ

En Barcelona: semestre, 2 pesetas

> > un any, 3 >

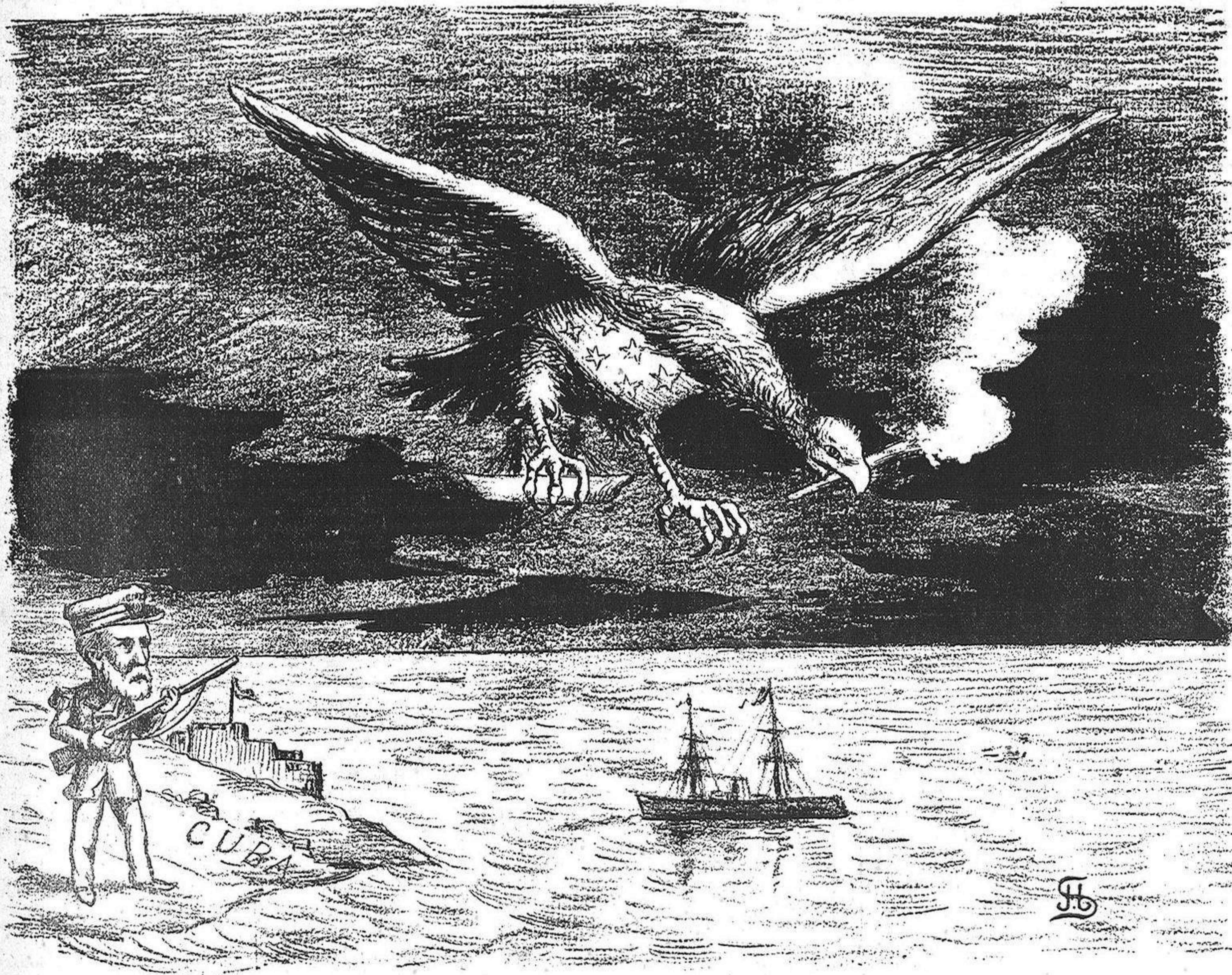
Extranger: semestre, 3 pesetas

En provincias: semestre, 2'50 pesetas

> > un any, 4'00 >

Administració: Fontanella, 5, entressol, 1.ª — La correspondencia al Administrador

UN AUCELL DE RAPINYA

Quan aquesta mala bestia 's posi à tret potser li plantém un perdigó à l' ala.

CUADROS DISOLVENTS

I

¡Mireulos! Son ells, los de sempre.... Los que, mentrels los liberals de tota mena tiranisan al poble, mentrels los indiferents se creuhan de brassos, ells trevallan y 's preparen pera la suprema lluyta.

¡Mireulos! Inmens es son número.... Desde 'l potentat fins al pobre jornaler, desde 'l gran d' Espanya hasta 'l humil trevallador, desde 'l milionari hasta 'l que guanya sis rals trevallant tot lo dia, desde 'l catedratic ilustrat hasta 'l que no sap més que la Doctrina y son ofici, desde 'l general victoriós hasta 'l soldat ras, desde 'l cardenal hasta 'l humil vicari.... no hi ha classe, ni carrera, ni professió, ni estat que no tingan entre nostres corregionalaris representació lluhida.

¡Mireulos! Son los descendents de Pelayo y dels Almogàvars, dels crehuats de la edat mitja y dels héros del dos de Maig. Son los que sostingueren per set anys una guerra gloria; los que, fa vinticinch anys, lluytaren sens treva contra dictaduras y dinastias estranyas y repùblicas sens honra.

¡Mireulos! Los liberals los creyan morts sens remey, y aquí están, en número formidable, dispositos á tot, fins á esmicular un trono. Es una montanya immensa que amenassa caurer sobre 'l edifici ja gastat de la Restauració. Es una onada terrible, capassa de fer rodolar las pesadas rocas, cuant més les lleugeras pedretas del alfonsisme. Es un llamp aterrador que amenassa de mort á las institucions vigentas. Es una torrentada terrible, capassa d' esborrar tantas llibertats lliberales com tenim. Es 'l enviat de Déu pera tancar d' un cop aqueix oprobrios paréntesis oberts en nostra Historia pel tiranic liberalisme.

¡Mireulos! Son desitj es la felicitat d' Espanya; sos intents restaurar las tradicions perdudas; son fi cumplir ab son deber; son objecte desterrar al liberalisme; sa norma la voluntat del Rey; sa llei, la del honor; sa bandera la de la vella Espanya, la de Cova-donga, la de Las Navas, la de Lepant, la Independència, la que porta escrits en sos plechs gloriosos lo lema tres voltas sant de Deu, Patria, Rey.

¡Mireulos! ¡Mireulos béis! Son los que avuy poblan las masías, y 'ls camps y las vilas y las ciutats; los que demà dintre poch temps! ab un fusell al bras y una boina al cap, poblarán las montanyas y omplirán á l' Europa ab la fama de sos fets gloriosos y de sas victorias sens nombre....

VALCARLOS.

"EL HONOR ESPAÑOL"

Aquest es el titol d' un periódich de "Buenos Aires" del qual copiem, traduits, els següents párrafos: "El "Maine" fou volat en la bahía de 'l Habana per los mateixos yankees, intencionadament, pera posar més tart devant del poble baix, els cadàvres dels infelissos pieles-rojas que sucumbiren allí y dirí: ¡venja als teus germans!

Aquí está el secret de la voladura del "Maine". Aquest barco surt dels ports americans ab aqueixa consigna; ser volat en terra espanyola y quants més cadàvres hi hagués, millor.

Pera 'ls cors nobles que 's resisteixen á semblant infamia, els direm que els yankees, per un dollar, sacrifican á sa mare y al seu pare si es necessari.

No coneix l' amor á la patria, no te religió, ni carinyo á la familia, no 's mou sino al drinch de 'l or.

Aquest mateix exèrcit que á bordo dels barcos de la Unió solca 'ls mars de Cuba, no está allí per patriotisme; està, per la promesa que segurament los ha donat en Mac-Kinley, de darli llibertat de robar si logra desembarcar.

Per lo demés, res los importarián tampoch los que moriren en la catàstrofe.

A ningú li capiga dupte: aquest barco lo manaren destruir els que forman part del sindicat de sucres, d' acort ab el president dels E. E. U. U.

¿Qué 'ls importa á ells 300 ó 400 morts y un barco menos? La cuestió era que 's verifiqués la infamia en un port espanyol pera ab un sofisma insensat prepararnos un afront en la historia y avivar las passions populars entre 'ls de la seva casta.

Qui coneixi á fondo l' ànima tenebrosa, hipòcrita y cobarda de aqueixos homes, degradada á forsa de comerciar ab ells mateixos, no duptarà com nosaltres no ho duptem, que el "Maine" fou volat per lo seu mateix comandant."

BANCAS Y BANCHS

¿Qui no ha vist *bancas* y *banchs*
molts d' aquets de forma airosa
tan en las grans capitals
com en las vilas y poble
lo mateix en las masías
que en las magníficas torras?
Las *bancas* y *banchs* serveixen
per reposarhi una estona
quan després d' un llarch viatje
ó un *trascar* d' algunes horas
ens trovem baldats dels ossos
y ab las camas tremolosas.
Son de fusta, ó bé de ferro,
segons lo punt en que 's troben;
de fusta tots ne vejem
per las iglesias y escolas;
de ferro, pels llocos mes públics
de ciutats vilas y poble,
com son, plassas, parchs y ramblas
y altres vías mes famosas,
hont, hi llueixen el garbo
los soldats ab las minyonas.
Per las hortas y jardins
existeixen gayas formes
desde 'ls garnits ab llistons
als de pedra fina y bona.
Per las platjas també hi han,
casi en totas, *banchs* de sorra,
hont de tant en tant s' hi encalla
lo vaixell que 'l cas ignora
y es això un inconvenient
qu' en eix punt, ostenta 'l mobile.
Lo *banch* es per molts oficis
lo que pel portal, la porta;
el manyá hi té 'l caragol
que lo ferro estreny ó colla
y la llima quan se 'l menjá
xiscla ab *veu* esgarrifosa.
Lo fusté també hi subjecta
cabirons ó bé altres coses
mentre entona cansonetas
tot fent corre la garlopa.
En ff; per molts estaments
n' es lo *banch* l' eyna més grossa
y el més útil auxiliar
per portar á cap grans obras.
Existeix un *banch* ó *banca*
que te fama ignominiosa
y respira sols aprobi
que deshonra á aquell que 'l toca;
no cal ja parlar mes clar.....
girem full, y á un altre cosa.
Banca en diuhens d' aquell lloc
frecuentat per gent viciosa,
hont hi deixan l' últim ral
y ab el ral boy sempre l' honra,
ignorant, que, d' or sedents,
sols demostran sé uns tanocas;
això es altre desventatge,
ó imperfecció de la forma.
Coneixem també per *banchs*
unas caixas, en que hi posan
lo parné que á molts ens falta
per tirar la *carr* á l' olla,
mentres qu' altres, remenantlo
van *untant* las curriolas,
y així s' omplen bé la *tripa*
y s' fan *richs* en pocas horas.
Son uns *banchs* mol famolenchs
que, tot l' or de *casa nostra*
se 'l van xuclant depresso,
y al seu puesto, papé hi posan.
¡Trinca tan aquell metall
de la cara *trista* y *grogal*!

Nostra Espanya está abatuda;
ha *trascat* já moltes horas,
y un viatje tan pesat
desenllás molt trist li porta.
Està arraulida en un *banch*
ab la cara mitx plorosa,
recordant las desventuras
que perjurs fills l' ocasionan,
y prop d' ella, 'l lleó altiu
acurrucat també 's troba.
Una turba de truhans,
vividors ó gent de l' *olla*
s' entretenen á fé escarni
de la invicta y gran matrona,
y furiosos, volen penderlli,
l' humilt *banch* en que reposa;
mes Jay d' ells, si acas la fiera
los sorprenden y s' abrahanal!
Jels instans son molt supremis!
¡Ay de tots, si 'l *banch* s' ensorral!

PEPET DE LAS POMAS.

(Continuació)

A tu t' ho dich, sogra; ententhí, nora: refrán que s' usa quan, parlant ab una persona se reprén indirectament á altre que 's vol ho entenga.

Ab escusas d' en Pau, en Perce's escalfa: refrán que explica que algúns, ab pretexte de demanar per altres sollicitan pera sí 'l que desitjan.

Ab las alas t' abrich y ab lo bech te pessich: refrán que repren als aduladors y enganyosos que, donant á entendre que favoreixen á un, li fén notable perjudici.

Ab lo seu mal vol coneixer lo dels altres: refrán que ensenya quan propensos som á sospitar d' altre lo que nosaltres fem.

Ab temps y palla maduran las nespresa: refrán que aconsella la paciencia y espera pera lograr algún fi.

Ab ton senyor no vulgas partir peras; ell se menjara las maduras y tu les verdas: refrán qu' ensenya que no convé usar familiaritat ab los superiors.

Ab una Caldera vella s' en troba una de nova: refrán que s' aplica als joves y noyes que 's casan ab vells ab lo fi de heretarlos.

Abants de casar, molt t' hi has de pensar: refrán que adverteix què s' premeditin los assumptos graves antes de ficarse en ells.

Al mes d' Abril no t' lleves ni un fil: refrán que adverteix que, fins passat l' abril, un no s' aflixi de roba perque encara sol fer fret pera refredarse.

Afarta 'm be y digasme moro: refrán que s' aplica als que, sens preocupar de lo que dirán, miran sols lo profit propi.

Ahír pastor y avuy senyor: refrán ab que s' adverteix la mudansa y varietat de las cosas humanas.

Ahont anirás, bou, que no llaures?: refrán qu' ensenya que en tots los oficis y estats hi ha treballs que sufrir.

Ahont hi ha barrets, no campan caputzas: refrán que adverteix la superioritat del home sobre la dona.

Ahont vajus, de's teus hi y haija: refrán que demonstra que la sang no 's torna mai horxata.

Ahont vuigis, fes com vejis: refrán que adverteix que deu cada hu acomodarse als usos y costums del país ahont se troba.

Aigua passada no mou molí: refrán ab que 's dona á entendre la inoportunitat dels concells després de la occasió de aprofitarlos.

No digas de aquesta aigua no beuré per térbola que sia: refrán ab que 's dona á entender que ningú está lliure de que li succeixca lo que á un altre.

Guardut d' aigua que no corri y de gat que no mioli: refrán qu' ensenya que las personas de geni al pareixer manso y apacible, quan arriban á enfadarse soien ser mes impetuoso y terribles.

Al amich y al caball no cansal: refrán que adverteix que no convé importunar als amichs.

Al cul del sach se troban las engrunas: refrán ab qu' es nota als que dissipan las coses de que deuen responder.

(Continuará)

El Noticiero es el periódich que ab més afinació sap tocar el violón.

A la seva redacció hi ha una colecció de raspalls pera respallar á tothom, y una serie de tapadoras pera totas las ollas.

Per això *El Noticiero* ens resulta un' *Olla*.

¿Les notícies son optimistas? Donchs, ápa, la *nota* s'eva son tot flors y violas.

¿Son pessimistas? Donchs, alsas, noy, vinga 'l diccionari, y estampem tots els termes negres y desconsoladors.

L' altre dia, entre las rahons que donava per

3·50 pesetas

MAGNÍFICA OLEOGRAFÍA

79 A 16 tintas per 55 centímetres

afirmar que la escuadra d' en Cervera era á Cuba y no á Filipinas, donava la següent:

"El govern no té dret, ni deu, ni pot posar en ridicol al almirant Cervera, al ferlo passar com á héroe en Cuba per las hassanyas en que ni sisquera hauria pres part...."

El Noticiero s' creu que 'n Cervera no es capás de sacrificarse dat cas que lo prestar son nom pera una engallinada en profit de la patria, fos un sacrifici.

A mes de que, si fos veritat que la escuadra es á Filipinas, una vegada sapiguda l' arrivada á aquells mars, el ridicol de que 'ns parla *El Noticiero* quedaría fos com un bolado.

El ridicol que no 's fon may, es de aquells que avuy diuhén una cosa y demá un altre.

Com fà *El Noticiero*.

Hem llegit l' article d' en Castelar que tant soroll ha mogut en el Senat y en el Congrés.

Eu Castelar apreta qu' es un gust.

Diu cada veritat que pinta l' credo...

Y posa á donya Cristina com un quatre d' oros.

Y....

Val més que callem pérque rebríam mosca.

Pero, tornant á Castelar; aquest ha dit en Alicant, que un dels perills que amenassa á Espanya es una revolució en sentit carlista.

Y en aixó s' acosta un xich á lo possible.

Y anyadeix:

"Temo que els partidaris de Don Carlos, no volgunt transigir ab una pau humillant, alsin la bandera de l' honra nacional pera conquistar per aquest medi las simpatias de las potencias europeas."

En aixó si que 'n Castelar hi trunfa.

Nosaltres no aixecarém may la bandera de l' honra nacional per una rahó molt senzilla:

Perque ja la tenim alsada.

Y aixó no deuria ignorarho un home com en Castelar.

Lo que farém, si, será abaixarla.

Y ho farém ab prou velocitat per axafar el cap á tots els lliberals.

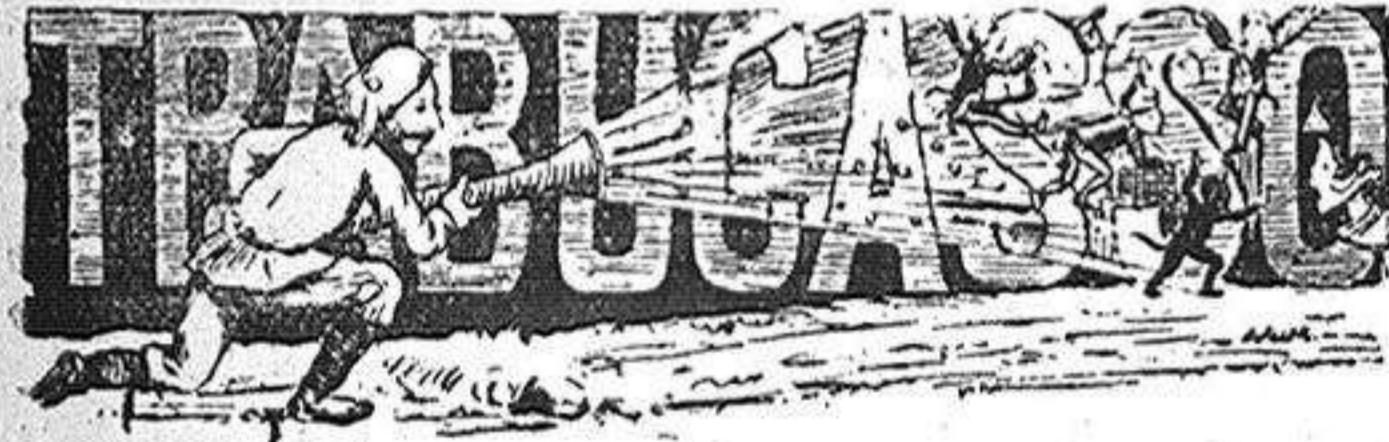
Y possibleros.

¿Voleu més barra que la dels yanks?

Ara fan passar la derrota que sofriren á Santiago com una victoria.

Y celebren ab entussiasme l' acte heroich del "Merrimach" que consistí en.... anarsen á pico.

¡Ah ruchs!

Al arquitecte-autor de la capella protestant, que á Madrid varen alsar, segons el Nacional, que no es trapella, arquitecte real lo van nombrar.

Ara no falta mes que á n'en Cabrera lo nombrin capellá del Alfonset, que á San Francisco hi ballin peteneras y 's caguen á la trona.... (parlant net)

Rahó te don Joaquim:

¡Qué cosas hem de veure, si vivim!

VOLTREGANÉS

CARTA OBERTA

D. Francisco Alsina Roure y Pi.—Barcelona.

Molt senyor meu, dich, dels protestants: per ara no es dels meus.... ¡Marrameu! [qué ha de ser!] No obstant, tots dos som cristians; sino que nosaltres som com que diguessim d' or, y 'ls protestants venen á ser una especie de quincalla.

Vaig rebre la seva carta, de no fa gayres días, això es, del 25 de febrer de 1890, qu'es com que diguessim d'ahir; y no li vaig contestar porque vaig pensar que fore picar en ferro fret; pero com que ara, jal cap de vuyt anys! he sapigut que vosté ha dit que m' havia tapat, (perque no li havia contestat), y á mí no m' agrada que 'm tapi ningú, he volgut ferli veure qu' estava ben destapat.... de boca, y que no tenia pels á la llengua. Anem, donchs, á la bayoneta, y vejamb si fem algú sortat, que després hi haurá feyna á buscar un tap pera taparlo.

Vosté diu que no 's proposa contestarme tota la carta, porque 's creu qu' es inútil. Si vosté 's creu qu' es inútil....

fa molt bé de no contestar; perque un home inútil no serveix pera gran cosa. Pero qui sab si vol dir que lo contestarme es una cosa inútil perque suposa que tinch lo cap massa dur. Jo ja ho veig, un home qu' es *Llicenciat en bledas y pastanagás*, y que te 'l dret de vendre verduras á la Boquería, dret... y assentat, havérselas ab un *papioli* com jo, gran mal. Es clar que m' ha de tapar la boca. Si agafa los enciams, las escarolas, las cols y demés verduras que ven á la plassa de la Boquería y m' ho plánta tot pe'ls bigotis, per forsa m' ha de tapar, sense deixarme respirar gens.

Després diu que desitja ferme algunes observacions, y la primera es aquesta: Soch cristia, y merament protestant. Es dir, que no solament es protestant sino que també es cristia. ¿Si? Donchs, home 'm deixa més parat que 'l Negre de la Riba. Jo que sempre m'havia pensat que protestant ja volia dir cristia; pero un cristia falsificat, un cristia bort, vaja, un cristia de contrabando. Jo 'm creya que protestant volia dir cristia que ha protestat d' alguns dogmas y veritats del catolicisme, negantlos, després d' haverlos admés y cregut avants de la protesta; es dir, que avants havia dit sí, y després va dir no, perque aixís convenia..... á las sevæs passions brutals, com va succehir ab Lutero, que va fer vot de castedat, creyent lo que creya la *Iglesia de Roma*, com diuhén los protestants, atacantho després, y amistansantse ab una monja que també havia fet vot de castedat, y després va fer lo bot, y va renir ab lo seu espós Jesucrist, y 's va enamorar d' un *frerot renegat*. Ja veu, que'l protestantisme te per fonament una porqueria de dos que havian fet vot de castedat.

Jo sempre m' havia cregut que protestant volia dir cristia.... de pa sucat ab oli ó de nyigui-nyogui; pero vosté diu que no solament es protestant sino que també es cristia. Vaja, segons vosté, hi deu haver protestants que no son cristians, quan vosté afirma qu' es totes dugas coses. Veu, vosté m' ha enseñyat una cosa que no sabia: veig que vosté tot remenant bledas y pastanagas entent més en cosas de religió que no pas jo. Res, se veu que jo soch un *pastanaga*, y que qualsevol dia 'm portará á vendre..... sent com vosté es, un *marmany* de la Boquería. Una pregunta: ¿Que no ho sab que molts heretges, com Lutero per exemple, se semblan á las comedias? Donchs, sí, senyor: no més hi ha una petita diferencia, y es, que aixís com las comedias acaban en casament los heretges hi *comensan*.

M' ha agradat lo veure que vosté es tan fort de Narro, dich, de Sagrada Escriptura; perque 'm treu la *pistola*, (cuidado á engegarla) dich la epístola de Sant Pau als Tessalonicenses, los Fets dels apóstols, la segona Carta als Corintis y fins la primera y tot. No'm pensava que 'ls que trafiquejan ab espinachs y sebas els grillesen al cap..... tantas coses. Ara si que veig que 'm *tapa*, sense deixarme respirar. Me doño pervensut; perque lo qu' es las pistolas ja las tinch totas rovelladas de tant poch ferlas servir. Vosté 's veu que las te per las puntas dels dits.... del peu, y que las sab aplicar més bé que cap curandero un pegat. Res, m' ha acabat lo *bróquit*, y ara 'l podrá vendre á la Boquería: si per cas ne té massa, proporcionin un xich á la Taneta, ja qu' ella es la causa de veurers vosté en lletras de motillo.

Com que veig que vosté tot ho proba ab *testos*.... esquerdots.... per vosté; pera fer una mica 'l sabi també n' hauré de treure algún, pera veure si li puch esquerdar los seus. Y que 'ls hi presentaré de *llautó*, pera que li fassin més efecte.

«Qué m' en diu d' aquell text que 's refereix á Jesucrist quan va dir á Sant Pere: *Tu es Petrus et super hanc petram edificabo ecclesiam meam*? Si no sab introduhirlo, ja li introduhiré jo. «Tu ets Pere y sobre aquesta pedra edificaré la meva iglesia. *Et portæ inferi non prævalebunt adversus eam*.» Y las portas del infern na podrán res contra d' ella.»

Cristo, donchs, va fundar la seva iglesia, no la dels protestants, sobre la pedra anomenada *Pere*, que va ser lo senyor Sant Pare. Vostés, los protestants, no creuhen ab Aquest, luego la seva iglesia está edificada sense 'ls fonaments que va posar Jesucrist: luego 'l seu *fonament* es fals. ¿No es veritat que tanca de cop aquest argument? ¿No 'm deya que li contestés ab la *paraula de Déu*? Donchs ja está contestat.

Lo Sant Pare dels inglesos es la Reyna d' Inglaterra: ara pregunto jo: ¿Qué enten lo gat á fer culleras? ¿No coneix qu' es una cosa ridícula qu' unas *fandillas* que no saben lo qu' es pescan en cosas de religió, perque no'n han estudiat, siguin las *Pitanas* ó las que dirigixen una religió, y que estiguin sobre 'ls seus bisbes y arquebisbes? Es lo mateix que posessin per director d' una gran fàbrica al Noy de Tona.

Vosté 'm diu que la Reyna d' Inglaterra *sabrá tant com jo de religió, y tal vegada de medicina també*. Tant sabi qu' es en *Testos* sembla estrany que discorri aquí ab los peus. Es lo mateix que dir qu' ella seria bona per pilot de barco: no crech que s' en fiés vosté si havia de fer un viatge á la Amèrica. Un Pilot d' una iglesia que no sab manejar lo timó val tant com un pilot de *testos*, escampats per aquí y per allá, sense ordre ni concert.

¿Es dir que també 's pensa que tal vegada sab tant de medicina com jo? Molt fácil; perque jo no 'n he estudiat mai. Potser vosté vol dir que sabrá tant de farmacia com jo.... també podrà ser.... si ella n' hagués estudiat més anys que jo. Ara, si ha estudiat tan de farmacia com de religió, podem dir que:

Tant serveix pera Pilot—Com per fer un ungüentot.
¡Pobres protestants!—No us voldrán los sants....
Com que no hi creyeu—¡Cóm se torrageu!....

Miseremini orum, saltem vos amici porchorum.

Auell que mediti sobre 'l *fonament* del protestantisme, que no es altre que la *carnota*, per forsa l' ha d'aburrir y de testar; á no ser que sigui algú que defensant á n' ells, també defensi l' arrós.

Oferint.... me a vosté (sense candela), se despedeix S. S. S.
JOAN MARTÍ Y TRENCHS.

'L BALL

Ay mare, la meva mare,
quin somni jo he tingut,
somiava
que ballava
ab un home jeperut.

Quina festa fou tan trist,
la que 's feu á Marganell:
aquel dia
jo tenia
qu' abrasarme al ball ab ell.

Ay mare, la meva mare,
¿per qué al ball varem anar?
La riera,
plena qu' era
se m' hagués volgut manar!

Cuan al ball ja n' arrivarem
qui primer 'ns va mirá:
que 'm pensava
m' estimava,
fou l' hereu del Devesá.

Mes jay! 'ls músichs tocaren
comensant pe 'ls rigodons;
jo assentada
disgustada
sens poguer lluir mos drons.

Mos drons de gran balladora
que tenia ja adquirits,
de alegreta
y boniqueta
per pescarne richs marits.

Aquell dia tots 'ls joves
ni's fixavan gens ab mí;
jo que n' era
la primera
que surtia al ball aquí.

Ay mare, la meva mare,
¿per qué al ball varem anar?
La riera
plena qu' era
se m' hagués volgut manar!

Yo recordo molt be encare
'ls primers que vaig ballar:
¡Ay com reyal!
¡Quins salts feyal
sens poguerme may cansá.

Esperava los diumenges
com la santa llibertat.
Sols tenia
jo alegria
si 'l ball n' era comensat.

'ls fadrins se barallavan
per poder ab mí ballar.
Parauletas
d' amoretas
me deyan per ferm'hi anar.

A 'n Juanet de la Calcina
quins papers l'hi feya fer!
Sols pensari
¡recanari!
sembla que no pugui ser!

Per mí, tambe, sens mesura
molt y molt s' enamorá
y paifi
nit y dia
l' herehuet del Aguilá.

¡A que treure noms y casas!
ja que 'ns resta sols que dir
que jo n' era
qui al derrera
á tothom feya seguir.

Mes are, ningú ho dirfa,
tots aquells ja son casats;
jo que 'm reyal
si algú 'm deya
que 'ls anys prest ne son passats.

Los sermons sempre escoltava
que feya 'l senyor Rector
contra 'ls vicis,
malefics,
qu' exposava, fente horror!

Humilment jo prometia
no tornar més á pecar,
y 'm semblava,
cuau pregava,
ja may més volgí ballar.

Pero al ésser al diumenge,
cosa extranya sent mon cor,

DE DON CARLOS DE BORBÓN

3'50 pesetas

Pe 'ls de fora, més 0'50 pta. per certificat y franqueta.

que m' admira
perque m' tira
cap hont es lo meu amor.
Més are, ningú ho diria,
ja no m' venen á buscar:
ijo que m' reya
si algú m' deya
que no podía ballar!
Estich ja desesperada
vivint sola y sens amor.
Parauletas
d' amoretas
ja no hi entran al meu cor.
Ay mare, la meva mare,
(per qué al ball varem anar?)
La riera
plena qu' era
se m' hagués volgut manar!
De 'ls joves ja cap me mira
com avans solfan fer.
Devegades
ses miradas
fereixen tot lo meu ser.
Allavoras es cuan penso
donarme ab un cualesvol
y abrassarmi
y donarmi
per poderne doná un vol.
Y com si volguis sortirte
del estat en que estich ja,
fatigada
y carregada
del temps que no tornará.
El primer que m' demanava
sens mirarlo digué: si;
tothom reya....
més no veya
que 's burlavan tots de mi!
Allavoras jo que m' miro
fit á fit al balladó....
qu' espantada
y aterrada
sens sentits vaig quedar jo.
N' era un avi qu' era concu,
renegaire y tot perduto,
sens figura
ni estatura;
n' era un home jeperut!
Ay mare, la meva mare,
(per qué al ball varem anar?)
La riera
plena qu' era
se m' hagués volgut manar!
Quina festa fou tan trista
la que 's feu á Marganell;
aqueu dia
jo tenia
qu' abrassarme al ball ab ell.
Ay mare, la meva mare,
quin somni jo he tingut:
somiava
que ballava
ab un home jeperut!

NA FONT DEL LLUM.

L' ilustre almirant Cervera

CARTAS DE FORA

Vilanova y Geltrú, 29 maig de 1898.

Molt estimat MESTRE:

En aquesta vila, que si be caigan las casas de vellas, sempre serà nova, estan los catòlichs com lo peix á l' aigua. Lo diari d' aquest lloc, més salat que un jinjal, y per lo tant llegit per pochs dels que de llegí saben, ab una autoritat doctoral y mitj filosofa, las emprén tot sovint contra 'ls capellans que predicant bé contra la guerra yanki, diu lo diari que fan sermons yankis (qué diria si no ho fessin aixís?)—Ja no extrano que posin tantas baterías d' artilleria per las costas d' Espanya; serà porque 'ls capellans yankis no puguen fugir. Seria bé que 'l docto Llémana d' aquesta vila 'l fessen consultor de guerra y marina (salau que 'n aniriam de bé!) portaria botinas de charol, sombrer alt y lluent; ni 'l sastre ni'l barretayre podrían dir res, y 'l sastre passaría mitj dia prenent midas y probantli las pessas perque l' home lluhi; també disposaria llavors que possessin canons á tots los turons dels Pirineus y aixís los capellans yankis, per ell, quedarià atrapats com un ratolí.

¡Visca Deu! Lo diari d' aquesta célebre vila, ha fet també un descubriment fenomenal, ha dit qu' ell es catòlich; per aquest fet tant important, demanaràsam al ministre d' Hisenda un premi extraordinari, ó lo menos al de Gracia y Justicia que li concedis tota la gracia y tota la justicia que tanta falta li fa per embestir als capellans que lo molt flauta 'n diu yankees. Es catòlich, y diu que 'ls capellans son.... tot lo que vulgueu; es catòlich, y á missa qu' es un precepte sagrat, no hi fa may nosa, perque aixís hi caben més fiels; es un talent, vamos, llástima que 's perdés; la religió y la patria poden esperar grans cosassas d' aquesta gent qu' es batejada y.... no van á missa 'ls días de precepte: a lo més aniran á sermó per examinar als predicadors, ó hi farán anar á algún filosóf per fer la crítica de si 'l capellá, dintre son sapient judici, es ó no yank.

També, senyor MESTRE, per aquí tenim un Pare Arcalde qu' es un prodigi. La neta historia pot resumir-se en quatre paraules: Va comensar engrunant terrossos: cuant era més grandussón llegia lo diari de 'n Castellar á sota la figuera de la vinya; més endavant fou secretari del Centre Federal; figurà dels primers com á trabucayre d' en Salmerón.—Tot això necessitá poch temps per los perills que l' ofici de si 's porta. Avuy lo tenim fet un alcalde senyó, pero no un senyó alcalde; ha fet carrera y molt.... lluhida.

¡Visca l' igualtat federal!

Y prou per avuy, un altre dia ens extendrem mes; entretant, senyor MESTRE, queda á sas ordres, lo

FUET VILANOVÍ.

**

Castellar, 2 juny de 1898.

Aymat senyor MESTRE: Deya en ma anterior que aquí á Castellar, el modo de ser de la gent era molt diferent del d' altres poblacions.

En molts pobles el Párroco es el pare del poble, el que, per lo que representa, mereix més respecte de tothom y se 'l té per una potència. En moltes ocasions, es el pare padás en cuestions de familia, el consultor del poble en assumptos més ó menos trascendentals, es, en fi, el director espiritual dels feligresos y en ell se deposita tota la confiança; pero aquí á Castellar, lo més que poden fer la majoria dels veïns, es mirarlo com á un funcionari del Estat. Ni més, ni menos.

Y ja pot estar content el Reverent Llonch si'l deixen tranquil á casa seva, que no li deixarán pas.

Ja veurá ben aviat com se procura pararli algún llas, restarli autoritat, forsa moral, simpatias, y com prompte, si no vol doná 'l bras á torce, serà objecte de las iras de quins, posser respallantlo una mica, al devant, pe 'l radera las hi farán més grossas que un cove.

Això no es nou aquí.

Los seus antecessors podrán reforsar las mevas afirmacions.

Algún (pobre víctima) deixá en Castellar retalls de sa inmaculada honra. Altre, que avuy regenta una parroquia de Barcelona, guarda avuy recorts amarcs de nostra població, y sens dupte renegarà dels favors otorgats á quins, fentse passar per amics seus, s' han gosat en mortificarlo en cafès y llocs públichs, faltant á la veritat de la manera més indigna.

D' un altre, que avuy es Rector d' un poble del plà del Panadés, puch dir que 's feyen treballs per ferlo sortir del poble, perque no 's prestaba á servir de ninot á certs pretendents á cacique, fentlo passar per autor de certas cartas publicadas en lo MESTRE TITAS contra determinadas personas (que be mereixen alló y molt més); y de l' últim si no han trobat manera de carregarli els naulers, no han deixat d' aplicarli calificacions en tó de xacota y escarni, y també fentlo passar com á autor d' una carta publicada en lo MESTRE TITAS y firmada baix l' pseudònim de Mus-Sol en la que s' aludia, encare que indirectament, á la casa Tolrà.

Quins motius tenían per això? Senzillament, l' haverse

publicat aquella seguidament d' un cas que va passar á la Catedral entre 'l Regent y certs fulanos que no estaban á la iglesia ab la deguda compostura.

Ja veu, donchs, el Rnt. Llonch, com la parroquia de Castellar es una especie de carrer d' Amargura per el qual passan els Rectors ó Regents carregats ab la creu....

Que ja es creu, y ben grossa, la de tractar en certa classe de gent.

En la pròxima entrarem al fondo de la cuestió.

Son affm. S. S. q. b. s. m.

L' AUCELL DE CAN BARBA.

XARADA

Ma primera es animal,
ma segona es part del cos;
ab una hú dos tan sols
aniria.... casi coix.

Cara es prima tercera,
maca es segona hú,
total es un nom ilustre;
qui no ho encerta es un ruch.

VOLTREGANÉS.

ENDEVINALLA

No soch ni home ni dona,
soch així.... ni carn ni peix,
ni tinch ossos, ni tinch greix,
y 'm mantinch de la persona.
No só aucell, y volo; 't vetillo,
puig quan dorms, despert estich,
quan vull, sense ser musich
ab lo meu cant 't desvetillo.

ELBERGDÁ.

GEROGLIFICH

X V C I M S

lo

mars

T

R E

T I T I

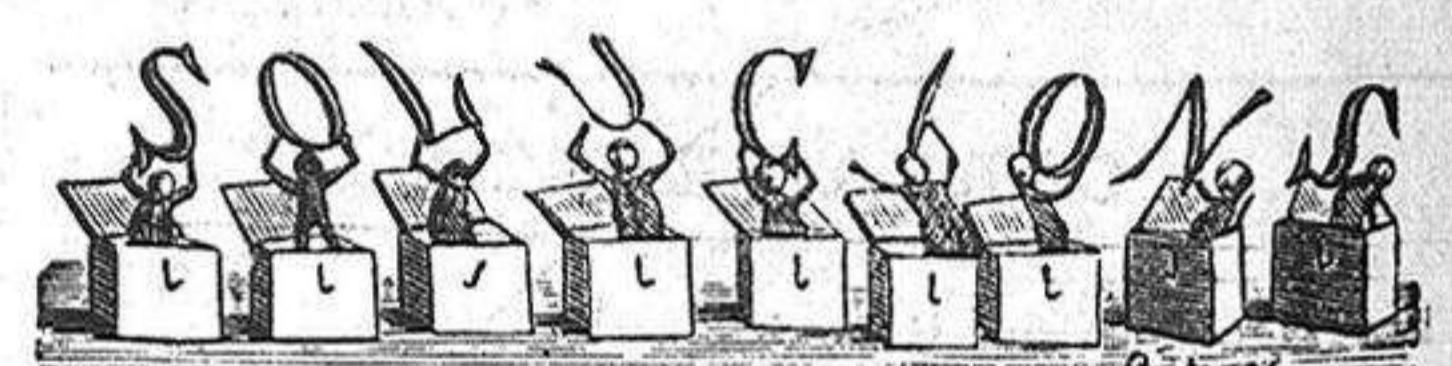
J. N.

TARGETA

MORET SALTI SET

Formar ab aquestes lletras lo nom d' un senmanari carlista.

UN DEIXEBLE TARRASSENCH.

Xarada: Frachmasó.

Rombo:

F

P O P

P E R L A

F O R T U N Y

P L U J A

A N A

Y

Establiment Tipogràfic, Casanova, 13; Barcelona.